

Elevens navn:	Elevens nr.:
Skolens navn:	Klasse/hold:
Elevens underskrift:	
Tilsynsførendes underskrift:	

Hubble-teleskopet

a)

Da Edwin Hubble blev

b)

Astronomi er videnskaben, der _____ himmellegemer og _____ begivenheder i verdensrummet. Siden astronomiens _____ har astronomer haft det _____ mål at se mere af og _____ ud i rummet. For at kunne gøre det _____ astronomerne teleskoper og _____, der står på _____. Det virker fint men _____ også et problem, for Jordens _____ astronomernes syn og _____ deres muligheder for at _____ elementerne i rummet. Den mest _____ måde at løse det problem på er at _____ et teleskop ude i rummet, _____ på en satellit.

fsa

Folkeskolens
Afgangsprøve

**DANSK
LÆSNING OG
RETSKRIVNING**

(dansk sprog og
sprogbrug)

RETSKRIVNING

December 2011

Den 24. april 1990 fik de mange _____ opfyldt ønsket om et _____ til de _____ teleskoper, da det _____ at sende et teleskop ud i en bane 600 km over _____ . Hubble-teleskopet var _____ i første omgang en _____ , da ét af _____ havde en _____ fejl. I 1993 skiftede astronauter de _____ dele, og herefter har teleskopet fungeret _____ og har været _____ til at skaffe vigtige opdagelser til den _____ astronomi.

Men selv et rumteleskop _____ ikke evigt uden _____ , og i 2010 fik teleskopet besøg af et hold _____ . Det viste sig, at _____ trængte til _____ , og samtidig _____ man nye _____ , så teleskopet nu er i stand til at sende _____ billeder af _____ stjerner og _____ hændelser i rummet, end det har gjort _____ .

Fra nutid til datid

Teksten står i nutid/præsens.

Lav den om til datid/præteritum ved at skrive datidsformen af de udsagnsord, som står i parentes.

Apolloprojektet (er) *var* _____ et amerikansk rumfartsprogram, der (løber) _____ fra 1961 til 1972, og som (har) _____ til formål at landsætte mennesker på Månen. Præsident John F. Kennedy (giver) _____ startskuddet til projektet i en tale i 1961, hvori han (lover) _____ , at USA inden årtiets udgang (vil) _____ landsætte et menneske på Månen og bringe det sikkert tilbage igen. Apolloprojektet (udspringer) _____ af den kolde krig og (viser) _____ sig senere at være et regulært kapløb mellem USA og Sovjetunionen om at komme først til Månen. Præsident Kennedys mål (opfyldes) _____ , da Neil Armstrong, kaptajnen på Apollo 11, som det første menneske nogensinde (træder) _____ ned på Månen og (udtaler) _____ de berømte ord: "Dette er et lille skridt for et menneske, men et kæmpemæssigt spring for menneskeheden".

Små og store bogstaver – ét eller flere ord?

Ret fejlene, og skriv teksten, så den bliver korrekt.

I 1546 blev tycho brahe født på godset knudstrup i skåne. han til hørte en af de fineste danske adels familier, men blev verdens berømt som grund lægger af den moderne astronomi. fra sine observatorier på øen hven studerede han stjerne verdenen.

I 1546 blev Tycho Brahe født på

Ordklasser

Hvilken ordklasse tilhører de understregede ord? Sæt kryds i skemaet.

	adjektiv/ tillægsord	adverbium/ biord	konjunktion/ bindeord	pronomen/ stedord	præposition/ forholdsord	substantiv/ navneord	verbum/ udsagnsord
I 1961 lovede USA's præsident, John F. Kennedy, at der inden for 10 år ville blive landsat <u>mennesker</u> på Månen.						X	
Et storstilet program blev <u>igangsat</u> .							
Det <u>amerikanske</u> Apolloprogram bestod af et antal bemandede rumflyvninger med Apollo-rumskibe.							
Mellem 1961 og 1972 blev 20 Apolloopsendelser planlagt, men flere blev <u>undervejs</u> aflyst.							
<u>Under</u> Apollo 11-missionen i 1969 lykkedes det at landsætte to astronauter på Månen.							
I tidens <u>løb</u> blev 6 månelandinger gennemført.							

Komma

Sæt de kommaer, som mangler i perioderne.

Sæt kryds: Jeg sætter startkomma. Jeg sætter ikke startkomma.

- 1 Da Sovjetunionen i 1957 opsendte sin første satellit blev det startskuddet til et rumkapløb med USA.
- 2 Sputnik 1 var kuglerund vejede 84 kg og sendte radiosignaler til Jorden i 21 dage.
- 3 Sputnik 2 var det første rumfartøj som medbragte et levende væsen.
- 4 Det var en hund og den døde 5-7 timer efter opsendelsen.
- 5 Man vidste at hunden ikke ville overleve turen for man var endnu ikke i stand til at lande et rumfartøj.
- 6 Sputnik 2 vejede 508 kg og den faldt ned efter knap 6 måneder i rummet.

Ret en tekst

Ret fejlene i teksten. Kommateringen skal ikke ændres.

Lørdag den 1. februar 2003 er rumfærgen "Columbia" på vej tilbage til Jorden efter ~~dages~~ 16 ~~dage's~~ vellykket videnskabelig mission i rummet. Til forskel fra tidligere tiders rumfartøjer er rumfærger bygget til at kunne genbruges, og "Columbia" har da også været på 28 turer i rummet. Kort tid efter at rumfærgen kommer ind i Jordens atmosfære, eksploderer den, og alle syv ombord værende astronauter omkommer. Senere bliver vragstumper fundet over det meste af Texas og fem andre stater. For at finde årsagen til ulykken opretter man en særlig undersøgelseskommission, som konkludere, at et stykke materiale, som bliver brugt til isolering, har revet sig løs under opsendelsen og derved beskadiget én af vingerne. Ingen ligger imidlertid noget alvorligt i det. Rumfærgen har derfor ikke været ordenligt beskyttet mod de kolosalt høje temperaturer, som opstår på grund af gnidningsmodstand, da fartøjet igen kommer tilbage i Jordens atmosfære. Rumfærgerne er i drift indtil 2011.